

TRABZON MİLLETVEKİLİ

M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN

ADALET BAKANLIĞININ
2007 YILI BÜTÇESİ ÜZERİNDE

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ

- **Yargının bağımsızlığı ilkesinin hayata geçirildiğini, ona hükûmetin kuvvetle sarıldığını söylememiz mümkün değildir.**

Demokratik bir toplumda yaşıyoruz. Demokrasi kavramı, birçok kavramla yakından ilişkili; sivil toplum, meşruiyet, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı, hâkim teminatı, laiklik bütün bunlar karşılıklı etkileşim içinde olan kavramlar. Demokrasi, özellikle sivil toplum kavramıyla çok yakından ilişkili. Sivil toplum, hangi demokrasilerde daha erken güçlenmişse, bir güç olarak ortaya çıkmışsa, o toplumlarda demokrasi çok daha güçlü olmuş. Sivil toplum denilince akla sivil toplum örgütleri geliyor genellikle. Sivil toplumu sadece sivil toplum örgütlerinden ibaret olarak görmek, düşünmek çok eksik olur. Sivil toplum, devlet karşısındaki özel kesimin tümüdür, bütün bireylerdir. Sivil toplumun güçlü olduğu demokrasilerde, hükümetler, yönetimler, sivil toplumu ikna ederek işlerini yapmak isterler. Veya bir başka açıdan ifade edersek, sivil toplum o kadar güçlüdür ki, hükümetlerle sivil toplum karşılıklı bir etkileşim içindedir. Sivil toplumu hükümetler, zaten dikkate almak zorundadır. Sivil toplum, eğer zaten yeteri kadar güçlü değilse uzlaşma aramaz yönetimler. İkna mekanizmasına o kadar başvuramazlar. Nasıl olsa güç benim elimde, yönetim benim elimde diye kuralları koymaya kalkarlar. Bu kurallar yasa da olabilir. Yasaların parlamentolardan çıkmış olması, yürürlüğe girmiş olması, o yasaların her zaman için meşru olduğu anlamına gelmeyebilir. Eğer, arkasında geniş bir halk desteği yoksa, yasaldır, ama, meşru değildir. Demokratik meşruiyetin olduğu toplumlarda hukukun üstünlüğü ilkesi mutlaka var. Hukukun üstünlüğü ilkesi eğer toplumda benimsenmişse, oturmuşsa, hukuk yönetimlerin, idarenin, hükümetlerin üzerindedir. Böyle bir toplumda, böyle bir demokraside yargı bağımsızdır. Yargı bağımsızlığını, mutlaka ve mutlaka sağlamak için çok keskin kurallar, modeller aramak gerekmez. Hâkimlerin görevde yükselmelerinin ilgili idare ya da bakanlıkta olması aslında çok önemli değildir. Çünkü, hukukun üstünlüğünün benimsendiği bir toplumda hiçbir hükûmetin, hiçbir yönetimin aklına, ben yargıya müdahale edeyim, yargıda veya bürokraside, benim kadrolarım olsun gibi yaklaşımlar olmaz. Bunu bir kurala bağlamak gerekmez. Ama, bizdeki tecrübe maalesef, bu konuda bir kural gerektiriyor. Bizde çünkü, bu kavramlar çok yerleşmiş, çok benimsenmiş değil. Eğer, benimsenmiş olsaydı, zaten, Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmet olduğunda veya belki başka hükümetler için de hemen kadrolaşmaya başladığı iddiaları ortaya çıkmazdı. Çünkü, kurallar bellidir, hukukun üstünlüğü ilkesi vardır. Hiç kimse hükûmetin kadrolaşacağı gibi bir ihtimali akla getiremezdi. Ama, bizim, bu hükûmet döneminde sarılmamız gereken bu kavramlara, hükûmetin sarılmadığını görüyoruz. Sayın Başbakanın veya hükûmetin bazı yetkililerinin beyanları, bu konuda bizim hükûmete güven duymamızı engelliyor. Yani, bürokrasiden bürokratik oligarşi diye

şikâyet eden bir Sayın Bařbakan veya Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları karşısında, yargı kararlarına hepimizin saygı duyması, onu benimsemesi, ona uyması gerekirken, o kararları benimsemeyen, “Danıştay bizim özelleştirme uygulamalarımıza engel türünden” cümleler ifade eden bir Sayın Başbakanın yönetiminde, bizim, yargının bağımsızlığı ilkesinin hayata geçirildiğini, ona hükümetin kuvvetle sarıldığını söylememiz mümkün değildir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.